

af 2. September 1870, og den Forandring, som derved skete fra en Præsteed til et Præsteløfte var altsaa ikke Udtryk for en Lovgivning; det var ikke en kgl. Resolution, men en Bekendtgørelse af Kirkens Overhoved, Kongen, meddelt gennem Kirkeministeriet. Der siges heri, at „Jeg N. N., som lovligen er kaldet til . . . . , og som i min Samvittighed veed mig fri, at jeg ikke har benyttet noget uæderligt Middel for at indkomme i dette Embede, lover for den alvidende Guds Aasyn: Først: at jeg vil befitte mig paa at forkynde Guds Ord reent og puurt, saaledes som det findes i de prophetiske og apostoliske Skrifter og i vor danske evangelisk-lutherske Folkekirkes symbolske Bøger.“ Her er allerede udtalt, hva dder for øvrigt vil være enhver, der kender noget til dansk Kirkehistorie, bekendt, at man lige siden 1817, da der paa Kongens Foranledning og med hans Bifald udstedtes et Hyrdebrev af samtlige Bisper, har fortolket den danske Præsteed og altsaa nu siden 1870 det danske Præsteløfte saaledes, at Vægten lægges paa dette, at man er bundet til Guds Ord, saaledes som det findes i de hellige Skrifter og i de symbolske Bøger, det vil sige ikke til teologiske Formler og deres Enkeltheder, og jeg ved ikke af, at nogen Biskop i Menneskealder herhjemme har fremsat Fordømmelsesudtalelser af den Art, som Hr. Moltesen fremhøvede. Jeg maa endvidere sige til Hr. Moltesen, at hans Udtalelser om de danske Missionærer, som han ud fra sit Standpunkt og sin Betragtning af Præsteløftet mente at maatte forsvare, forekommer mig aparte. De har dansk Ordination og har aflagt Ordinationsløftet, saa jeg kan ikke tænke mig, at de skulde føle sig særlig generede ved at aflægge Præsteløftet, naar de træder ind i den danske Folkekirkes Tjeneste.

Men altsaa, der siges udtrykkelig i Præsteløftet, at man er bundet til Guds Ord; det er det, der binder, og ikke teologiske Formler. Og saa hedder det videre — og man maa dog huske paa, at det er en væsentlig Del af Præsteløftet, som altsaa ikke blot er et Læreløfte, men tillige et Løfte om, at man i det hele taget vil tjene Kirken efter den Orden, som findes i den —: „med al Ærefrygt og Sømmelighed forvalte de hellige Sakramenter efter Christi Indstiftelse og saavel her som ved de øvrige hellige Handlinger udføre Alt i Overensstemmelse med de for Folkekirken gjældende Forskrifter.“ Dette gentages i Slutningen af Præsteløftet, idet der siges: „saa og under Udførelsen af min Tjeneste i dennes forskjellige Dele med al skyldig Lydighed

rette mig efter de kirkelige Love og Anordninger og mod Foresatte og Embedsbrødre udvise et saadant Forhold, at der ikke med Grund skal kunne føres Klage over mig.“ Med andre Ord, Præsteløftet er et Løfte om, at man vil underordne sig den danske Kirkes Love og Anordninger og Forhold. Nu vil jeg nok spørge, om en Mand, som kommer fra et fremmed Kirkesamfund, i mindste Maade kan finde det underligt, at det nye kirkelige Samfund, han træder i Tjeneste hos, kræver, at han paa Forhaand erklærer, at han ikke vil vække Uro i dette Samfund, men lyde dets Ordning. Det forekommer mig oprigtig talt sømmeligt og en rimelig Ordning. Det kan maaske ramme nogle enkelte; det er muligt, at der er enkelte, som ikke har Lyst til at aflægge dette Løfte, fordi de er principielt frikirkelige Mænd og overhovedet ikke vil anerkende Ordningen med en fælles Kirke. Dernæst vil jeg ogsaa spørge, om man kan anlage denne større Kirke, fordi den vil sikre sig, at der ikke blandt dens Embedsstand kommer Mænd, der er principielt mod denne Folkekirkes Bestaaen som en Fælleskirke. Det forekommer mig dog rimeligt, at man i øvrigt benytter sig af de Love, man har, som ogsaa skærmer Frimenigheder og deres aandelige Forhold, og naar de har det Præg, som væsentlig svarer til vor Kirkes Præg, skærmer dem i deres nære Forhold til den danske Kirke.

Hr. Povlsen henviste i sin Motivering af, at han her staa sammen med den nuværende højtærede Undervisningsminister, til den Lov, der blev gennemført i 1911, om Tillæg til Lov om Kirkers Brug. Det forekommer mig, at denne Patstand er højst besynderlig, og den vidner efter min Mening ikke just om særlig Lovforstaaelse eller logisk Sans hos det ærede Medlem, thi dette Tillæg til Loven om Kirkers Brug gaar ud paa at aabne Adgang for Frimenighedspræster, der er i Overensstemmelse med den lutherske Lære, til at bruge Kirkerne til at prædike i og holde Gudstjeneste i, forsaa vidt som Biskoppen efter modtagne Oplysninger om Frimenighedens Lære og Ritus saavel som efter sit Kendskab til Frimenighedens Forhold til Folkekirken i det hele skønner, at der ikke er Grund til at nægte Tilladelsen, men der føjes udtrykkelig til, at Tilladelsen naar som helst kan tages tilbage af Biskoppen. Der gives altsaa en Ret til delvis Brug af Kirken, som muliggør et venligt Forhold mellem Folkekirken og de Frimenigheder, som staaar paa det samme aandelige Grundlag som Folkekirken, men vedblivende ønsker at være Frimenigheder.